

دکتر جعفر خلقالی
معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی

مرزهای خود کفایی اشتباه بود از برنامه چهارم جلوتریم

هر چند که در سال گذشته گزارش مجمع تشخیص مصلحت نظام با پاسخ رسمی وزارت جهاد کشاورزی روبه‌رو نشد، اما امسال به واسطه‌ی حضور دکتر خلقالی به جای دکتر خلیلیان در سمت معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، سخنان دکتر روحانی با واکنش رسمی وزارتخانه مواجه شد. دکتر خلقالی نیز که کارنامه نسبتاً مطلوبی را در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی از خود به جای گذاشته، با این واکنش، نخستین گام مهم خود در سمت جدید را برداشت. ماحصل سخنان دکتر جعفر خلقالی که با قرار گرفتن در پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، آن را می‌توان واکنش رسمی دولت در قبال مجمع تشخیص مصلحت نظام دانست به شرح ذیل است:

اشتباه‌کنندگان طلبکار شده‌اند

برخی از همان کسانی که نیاز کشور به محصولات مختلف کشاورزی در طول برنامه پنج‌ساله چهارم و مرزهای خودکفایی در هر یک از محصولات را کاملاً اشتباه برآورد کرده بودند، حالا به عوض عذرخواهی بابت اشتباهات خود، طلبکار هم شده‌اند.

اظهارات رییس مرکز تحقیقات استراتژیک مجتمع تشخیص مصلحت نظام در رابطه با وضعیت کشاورزی کشور در طول یک هفته‌ی گذشته نشان می‌دهد، ایشان اطلاع‌چندانی از نکات فنی و کارشناسی کشاورزی ندارند و چه بسا عده‌ای هم از این عدم اطلاع ایشان سوءاستفاده می‌کنند.

به نظر من موضع‌گیری‌های اخیر آقای حسن روحانی در رابطه با وضعیت کشاورزی کشور فاقد ارزش کارشناسی و دارای تناقض است و به نظر می‌رسد عده‌ای خاص، سعی دارند با سرهم کردن برخی از آمارهای پراکنده و به شدت گزینش شده از برخی افراد به عنوان بلندگوی خود استفاده کنند و یک موج تبلیغاتی هدایت شده را به وجود آورند.

منتقدان واردات پرتقال تابستانی، خود فغان گرانی گوجه فرنگی زمستانی سر داده‌اند

آقای روحانی در سال‌های گذشته در قالب یک روشنفکر آشنا با شرایط نوین جهانی هر گونه مداخله دولت در عرصه اقتصاد و تجارت را به شدت نفی کرده و حالا هیاهو به‌راه انداخته‌اند که چرا عده‌ای از بخش

خصوصی چند هزار کیلو پرتقال وارد کرده‌اند و دولت جلوی آنها را نگرفته است؟! جالب این است رسانه‌هایی که اکنون صحنه‌های

ایشان درباره واردات پرتقال را به تیرهای درشت پیشانی خودشان تبدیل می‌کنند، همزمان از گران شدن گوجه فرنگی در فصل سرما فریاد و فغان گوش خراشی سر داده‌اند.

رشد ۶/۷ درصدی تولید محصولات کشاورزی

در ابتدا به نظر می‌رسید پاسخ‌گویی به صحبت‌های حسن روحانی چندان ضروری نیست، ولی تکرار هدفمند این صحبت‌ها در مجامع و نشست‌های مختلف ظاهراً با هدف یک جریان‌سازی مسموم انجام گرفته است و به همین دلیل نیاز به شفاف‌سازی برخی ابهامات و رفع تشویش‌های احتمالی در نزد افکار عمومی را دارد.

آقای روحانی طوری مدعی می‌شود ایران از یک کشور صادرکننده محصولات کشاورزی به یک واردکننده این محصولات تبدیل شده که گویا تمام این اتفاقات در طول سه سال گذشته به وقوع پیوسته است، در حالی که همان کسانی که این گونه آمار و اطلاعات گمراه‌کننده و سردرگم را در اختیار این و آن قرار می‌دهند، بهتر از همه می‌دانند، اولاً کشور در طول پنجاه سال گذشته هرگز یک کشور بزرگ صادرکننده محصولات کشاورزی نبوده و در ثانی بحث خودکفایی در تولید محصولات استراتژیک کشاورزی و سپس توسعه صادرات این محصولات در هیچ دوره‌ای به اندازه سه

سال گذشته مورد توجه قرار نگرفته است.

نشانه بارز این مساله نیز متوسط رشد ۶/۷ درصدی تولید محصولات کشاورزی در طول سه سال گذشته، یعنی ۰/۲ درصد بالاتر از سقف پیش‌بینی شده در برنامه پنج‌ساله چهارم توسعه است.

در محصولات استراتژیک از برنامه چهارم جلوتریم

برخی از همان کسانی که نیاز کشور به محصولات مختلف کشاورزی در طول برنامه پنج‌ساله چهارم و مرزهای خودکفایی در هر یک از محصولات را کاملاً اشتباه برآورد کرده بودند، حالا به عوض عذرخواهی بابت اشتباهات خود طلبکار هم شده‌اند. آنها مرز خودکفایی در تولید جو را ۳/۵ میلیون تن برای سال ۸۸ پیش‌بینی کرده بودند، ولی تولید جو در سال ۸۶-۸۵ از مرز ۳/۷ میلیون تن نیز گذشت و باز هم خودکفا نشدیم. در رابطه با ذرت هم همین‌طور است. متأسفانه در برآورد خودکفایی‌ها مسایل مهمی چون توسعه پرشتاب صنعت دام و طیور و افزایش شدید مصرف جو و ذرت در این صنعت مورد توجه کافی قرار نگرفته بود. حالا هم نباید فریب کارانه ادعا شود شعار خودکفایی در تولید جو و ذرت محقق نشده است. ما در تولید این‌گونه محصولات از برنامه پنج‌ساله چهارم هم جلوتر هستیم، فقط باید بازتعریفی جدید از مرزهای خودکفایی داشته باشیم.

تکیه به آمار گمرک منطقی نیست

علاوه بر این مسوولان کشور ممکن است در یک

**بهبتر بود آقای
روحانی از اطرافیان
خود می پرسید خود
آنها در طول
سال های طولانی
صدارت خود در
بخش کشاورزی چه
گلی به سر کشاورزی
کشور زدند و چه
قدمی را برای توسعه
زیرساخت ها در
کشاورزی کشور
برداشتند**

غرور و افتخار به مردم تزریق کنیم نه تشویق و اضطراب

وقتی کشور درگیر یک خشکسالی خانمان سوز که در طول ۶۰ سال گذشته بی سابقه بوده می شود، همه باید کمک کنند تا این دوره سخت پشت سر گذاشته شود، نه اینکه از این مساله به عنوان حربه ای برای ایجاد یاس و ترس در بین مردم استفاده شود. در مجموع نباید به گونه ای عمل شود که نوعی سیاه نمایی و یاس پراکنی در بخش کشاورزی در ذهن مردم شکل گیرد.

همه ی ما باید به مسایلی همچون توسعه سه برابری فضای گلخانه ای، افزایش ۱۰ برابری شبکه های آبیاری تحت فشار در سال جاری، عبور میزان صادرات محصولات کشاورزی از مرزهای پیش بینی شده برای سال ۸۸ در سال ۸۶ و افزایش بی سابقه تولید گوشت مرغ، تخم مرغ، شیر، گوشت قرمز و کمتر از نصف شدن مصرف سموم در اراضی کشاورزی و پیشرفت های خیره کننده کشور در عرصه های بیوتکنولوژی و نانو تکنولوژی کشاورزی و کسب رتبه نخست در جشنواره های مربوطه و کشت زیتون به اندازه تمامی ۳۰ سال گذشته در طول سه سال اخیر و برنامه های پیش بینی شده برای ایجاد باغ در بیش از یک میلیون هکتار از اراضی شیب دار فکر کنیم و به مردم خود غرور و افتخار تزریق نماییم، نه اینکه خدای ناکرده آنها را دچار تشویش و اضطراب و نگرانی کنیم.

و در قالب های قوانینی که همین آقایان سال های پیش در قالب حمایت از توسعه تجارت آزاد به تصویب رسانده اند، آن قدر بزرگ شود که صادرات صدها هزار تن سیب و مرکبات و انواع صیفی جات نادیده گرفته شود؟

اکثر میوه های وارداتی قابلیت کشت در ایران را ندارند

آنها چرا نمی گویند واردات سیب از بیش از ۲۷۰ هزار تن در سال ۸۴ به کمتر از ۵ هزار تن در ۷ ماه گذشته رسیده است؟ بخش عمده ای از واردات میوه ایران را محصولاتی چون موز تشکیل می دهند که به جز مناطق بسیار محدودی قابلیت کشت در ایران را ندارند. بهتر بود آقای روحانی از اطرافیان خود می پرسید، خود آنها در طول سال های طولانی صدارت خود در بخش کشاورزی چه گلی به سر کشاورزی کشور زدند و چه قدمی را برای توسعه زیرساخت ها در کشاورزی کشور برداشتند، جز آن که به قول خودشان در سال های اول صدارت خود حیران و سرگردان بودند و اصولاً نمی دانستند چه می کنند و در سال های بعدی هم فقط دنبال آن بودند که دیگران را با خود همراه کنند. آقای روحانی باید از خود می پرسید کسانی که یک چنین توجیهاتی را برای سرپوش گذاشتن بر ناکارآمدی های خود ارایه می کنند، چگونه می توانند دلسوزان واقعی و کارشناسان صاحب فن برای کشاورزی کشور باشند.

سال تصمیم بگیرند، ذخایر استراتژیک برخی محصولات خاص را افزایش دهند و برای این منظور واردات آن محصولات را افزایش دهند. ولی این مساله هیچ ربطی به میزان تولید آن محصولات در کشور ندارد. بنابراین تکیه کردن بر آمار و ارقام منتشره از سوی گمرک کشور برای ارزیابی میزان تولید یک محصول در کشور حداقل غیرکارشناسانه و غیرعقلانی است.

تقویت زیرساخت ها در تاریخ کشور بی سابقه است

ادعای این که دلارهای نفتی به عوض کمک به تقویت زیرساخت ها در بخش کشاورزی صرف خرید پرتقال شده صرفاً یک ادعای نادرست است، چرا که اولاً فعالیت هایی که در طول سه سال گذشته در زمینه تقویت زیرساخت ها در بخش کشاورزی از جمله در توسعه سیستم های آبیاری تحت فشار، مکانیزاسیون، آب و خاک و صنایع تبدیلی - تکمیلی انجام گرفته، در تاریخ کشور بی سابقه بوده و در ثانی در این مدت رشد صادرات محصولات کشاورزی به ویژه محصولات باغی و از جمله انواع مرکبات در مسیر جهش قرار داشته است، به گونه ای که در سال ۱۳۸۷ صادرات محصولات کشاورزی به رقم ۳/۱ میلیارد دلار رسید که بیش از ۶۵ درصد آن را محصولات باغی تشکیل می داد. با این حساب آیا انصاف است واردات چند هزار تن پرتقال توسط بخش خصوصی